

Zuid-Afrika ontwikkelt zich voorspoedig. De economie heeft een positieve lijn te pakken en legt de basis voor toenemende welvaart. De landbouw en veeteelt zorgen voor een aanzienlijke primaire productie. Er is volop ruimte om tot nog meer groei te komen. Het land heeft nu behoefte aan knowhow en techniek om de voedselverwerkende industrie te laten opbloeien.

Handelsmissie oktober 2011:

Zuid-Afrikaanse oogst vraagt om verwerking

Om de Nederlandse agribusiness te inspireren en te motiveren de focus meer dan voorheen op Zuid-Afrika te richten, organiseert de South African Netherlands Chamber of Commerce (SANEC), in samenwerking met het ministerie van EL&I, de Landbouwafdeling in Pretoria en de WUR in oktober 2011 een handelsmissie voor leveranciers, producenten en distributeurs van halffabrikaten, verpakkingsmaterialen, voedingsmiddelen, machines en agro-technologie.

Op het programma staan tal van ontmoetingen met Zuid-Afrikaanse bedrijven en in het land actieve multinationals in de voedingssector. Er worden verschillende beurzen bezocht en de deelnemers krijgen volop gelegenheid tot matchmaking. Het doel van de missie is om partijen niet alleen te laten kennismaken, maar eveneens tot nadere afspraken over samenwerking te laten komen.

Ter voorbereiding op de missie schreef de Landbouwafdeling in Pretoria het rapport South African Processed Food. Deze uitgebreide rapportage biedt een compleet overzicht van de huidige stand van zaken in Zuid-Afrika en brengt de mogelijkheden voor participatie duidelijk in beeld. Het rapport laat een kansrijk en voortvarend land zien. Met een oppervlakte van 122 miljoen hectare beschikt Zuid-Afrika over ruim voldoende agrarisch te benutten grond. Slechts 1 miljoen hectare wordt momenteel doelmatig geïrrigeerd. Als producent heeft Zuid-Afrika een enorme ontwikkeling voor de boeg en aan de nodige ruimte om die mogelijk te maken, is beslist geen gebrek.

Bulkgrondstoffen

De vraag van Zuid-Afrika naar meer en vooral innovatieve productiemiddelen biedt kansen voor een groot aantal Nederlandse onderne-

mers. Wie de kennis en technische middelen kan aandragen om die groeiende agrarische productie te helpen verwerken, neemt een aandeel in de lucratieve toekomst van dit land. Nu al bieden 50.000 ondernemende boeren werkgelegenheid aan 1,5 miljoen mensen. De primaire productie voorziet in een breed assortiment zuivel, (rood) vlees,

'De afwachtende houding van het vroegere Zuid-Afrika is voorbij'

groenten en fruit en kan met relatief bescheiden middelen tot verdere ontwikkeling en omzetverhoging worden aangezet. Het land staat bekend als een belangrijke toeleverancier van bulkgrondstoffen voor de voedselverwerkende industrie en toch biedt zowel de interne als externe markt nog alle ruimte om een beduidend hogere afzet te realiseren. Naast het bedienen van een stelselmatig groeiende binnenlandse markt, exporteert Zuid-Afrika voor ruim € 47 miljard mondiaal en is in aangrenzende landen als Botswana, Lesotho, Mozambique, Namibië, Swaziland en Zimbabwe redelijk eenvoudig nieuwe afzet te vinden. Tevens vervult Zuid-Afrika de functie van toegangspoort naar

Southern African Netherlands Chamber of Commerce.

SANEC stelt zich ten doel de bilaterale handel, investeringen en samenwerkingsverbanden tussen Nederland en Zuid-Afrika en in de regio Zuidelijk Afrika te bevorderen. Het organiseren van handelsmissies is één van de instrumenten. De organisatie heeft kantoren in Den Haag en Johannesburg en een steunpunt in Kaapstad. SANEC is een multisectorale, 440 leden tellende private organisatie en behartigt de belangen van het bedrijfsleven in Nederland en zuidelijk Afrika. Naast het faciliteren van import en export zet men zich in voor zakelijke dienstverlening, directe investeringen en samenwerking.

het sub-Sahara achterland.

Zuid-Afrika is in veel opzichten een prominente speler op de wereldmarkt voor primaire en verwerkte agrarische producten. De voedselverwerkende industrie draagt 2,4 % bij aan het bnp en de export van Zuid-Afrikaanse voedselproducten vertoont een opmerkelijke stijging. De afgelopen vier jaar werd een groei van 50% gerealiseerd. Die opgaande lijn belooft veel voor de toekomst en biedt aantrekkelijke kansen voor een belangrijke Nederlandse inbreng. Er is investeringskapitaal beschikbaar en de overheid vergemakkelijkt de deelname in projecten met diverse stimuleringsprogramma's.

Agrarische knowhow

De enorme oogsten aan fruit vragen om verwerking. Gedroogd fruit is populair in eigen land, maar wordt ook succesvol geëxporteerd. Nieuwe technieken kunnen de kwaliteit verbeteren en het volume vergroten. De productie van fruitpulp, concentraten en sappen is vooral bestemd voor fris- en

Afrika om meteen alle denkbare innovaties door te voeren en de toekomst goed geutiliseerd binnen te stappen. Nederland is wat agrarische productie en marketing betreft een toonaangevend land. We hebben een naam in Zuid-Afrika en we verstaan elkaar in het Engels, Nederlands of het herkenbare Afrikaans. Ontwerpers en bouwers van productiemiddelen en -automatisering kunnen hier hun hart ophalen. Conservering, automatisering, verpakkingstechnieken, waterzuiveringssystemen, overal is behoefte aan. De ruimte voor pluimveehouderijen en de mogelijkheden voor de verwerking van het vlees en de eieren zijn interessant. Denk aan verwerking van de sterk groeiende opbrengsten uit de fruitteelt, van belang voor zowel lucratieve binnenlandse afzet als voor export van stuksfruit en sappen. Agrarische knowhow, techniek rondom het ontwerpen en installeren van verwerkende productiemiddelen en logistieke kennis en ervaring is hier meer dan welkom. De Zuid-Afrikaanse partners staan die professionele inzet als het ware op te wachten."

Distributienetwerk

De huidige stand van zaken biedt dus niet te missen kansen voor de Nederlandse agribusiness. Er is een sterk toenemende vraag naar productiemiddelen en -automatisering en de missie zal zich hierop concentreren. Bouwers van stallen, fabrikanten van slacht-, productie- en verpakkinglijnen kunnen op exportavontuur. In het algemeen kunnen melk- en zuivel, vlees, pluimvee en eieren en tenslotte fruit als de drie toonaangevende sectoren het in Zuid-Afrika meer dan goed gaan doen.

Voor de missie is ook de deelname van kennisinstituten en consultants met specifieke kennis en expertise van belang. Om de groei van de agrarische productie in goede banen te leiden, voedselkwaliteit op een eigentijdse manier te waarborgen en ongewenste ontwikkelingen als milieuveront-

Online inschrijven (voor 1 augustus 2011):

www.agentschapnl.nl/cpa/zuidafrika

Informatie:

Mark Reyneker, Project Manager SANEC in Nederland en projectleider missie foodprocessing, mark.reyneker@sanec.nl of 070 - 347 0781.

Rapport of nadere informatie over Zuid-Afrika:

Ingrid Korving, beleidsmedewerker Sub-Sahara Afrika, ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, i.korving@minlnv.nl.

reiniging uit te sluiten, is het zaak om innovatieve kennis in te brengen. Ook op dit gebied heeft Nederland in Zuid-Afrika een goede reputatie en zijn onze adviseurs meer dan gewenst.

Hoewel de bevolking, op zoek naar werk en welvaart, de neiging heeft naar de grote steden te trekken, is een enorm potentieel aan medewerkers met een traditioneel agrarische achtergrond aanwezig. Juist de ontwikkeling van een verwerkende industrie met een groter volume secundaire productie zal op het platteland groeiende werkgelegenheid bieden en meer welvaart brengen.

De afzet is via supermarkketens met een georganiseerd distributienetwerk en wijdverspreide vestigingen tot ver buiten de grenzen goed ontwikkeld. Productie, distributie en afzet zijn in beginsel goed georganiseerd. Dat de afschaffing van de apartheid aarzeling teweegbracht en de wil tot investeren en ontwikkelen enigszins temperde, doet niets af aan het feit dat de basis voor een snel te optimaliseren infrastructuur aanwezig is. Achterstallig onderhoud heeft de kwaliteit echter geen goed gedaan. Aan de kwaliteit van de spoorwegen en het wegennet wordt momenteel hard gewerkt. De watervoorziening in het algemeen en in het bijzonder de

waterzuivering, verdienen alle aandacht en vragen om inzet van geavanceerde kennis en techniek, iets waarin Nederlandse adviseurs en leveranciers de aangewezen partijen kunnen zijn.

Versneld tempo

De tijd is voorbij dat de Zuid-Afrikaanse economie een afwachtende houding aannam en allereerst uit leek te zijn op winstmaximalisatie uit bestaande investeringen. In versneld tempo komt men nu uit de stoel en wordt de draad opgepakt. Met het toenemen en verbreden van de welvaart ligt in potentie een grootschalige groeimarkt klaar. Zuid-Afrika beschikt over de ruimte en gunstige omstandigheden voor een grootschalige agrarische productie en een sterke verwerkende industrie geeft de economie een beslissende steun in de rug.

Frits H. Emmerik